

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۸

پاسخنامه

پایه :		۵	موضوع :	تاریخ ۵
تاریخ :		۸۸/۳/۳۱	ساعت :	۱۸

نام کتاب: سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی (ع) تا آخر کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریفی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریفی ۲ نمره)

تستی:

۱. «ابوالحسن الثالث» لقب کدام یک از ائمه (ع) است؟
 ا. امام موسی بن جعفر (ع) ☐ ب. امام رضا (ع) ☐ ج. امام جواد (ع) ☐ د. امام هادی (ع) ☒ متوسط ۵۷۶ د
۲. امام هادی و امام حسن عسکری^۱ به دست کدام یک از خلفای عباسی به شهادت رسیدند؟
 ا. متوکل - واثق ☐ ب. معتز - معتمد ☒ ج. معتصم - معتمد ☐ د. مستعین - مهتدی ☐ ب متوسط ۶۱۲
۳. کتاب «التأدیب» تألیف کدام یک از نواب اربعه است؟
 ا. عثمان بن محمد سمری ☐ ب. عثمان بن سعید ☐ ج. محمد بن عثمان ☐ د. حسین بن روح نوبختی ☒ متوسط ۶۸۰ د
۴. «ناووسیه» و «واقفیه» به مهدویت کدام یک از ائمه (ع) معتقد بودند؟
 ا. امام صادق (ع) - امام موسی بن جعفر (ع) ☒ ب. امام باقر (ع) - امام رضا (ع) ☐ ج. امام موسی بن جعفر (ع) - امام جواد (ع) ☐ د. امام هادی (ع) - امام جواد (ع) ☐ متوسط ۷۱۱ الف

تشریحی:

۱. علل شکست قیام‌ها و نهضت‌ها در زمان امام هادی (ع) چه بود؟ ص ۵۷۰
 ۱. ضعف در رهبری نهضت‌ها، که نوعاً برنامه صحیح و کاملی نداشتند و از طرفی قیام آنها صد در صد رنگ اسلامی نداشت؛ لذا مورد تایید امام (ع) نبود.
 ۲. طرفداران و یاران این رهبران، که غالباً اهداف اسلامی روشنی نداشتند و به خاطر ظلم و ستمی که به آنان وارد می‌شد، ناراحت شده و در صدد قیام بودند و در صورت احساس شکست، رهبر خود را تنها می‌گذاشتند.
۲. هدف اصلی از ایجاد شبکه ارتباطی و کالت در دوران امام هادی (ع) چه بود؟ ص ۵۷۳
 هدف اصلی این سازمان جمع آوری خمس، زکات، نذر و هدایا از مناطق مختلف توسط وکلا و تحویل آن به امام و نیز پاسخگویی امام به سؤالات و مشکلات فقهی و عقیدتی شیعیان و توجیه سیاسی آنان توسط وکیل امام بود.
۳. چرا امام هادی (ع) از مدینه به سامرا منتقل شد؟ به طور خلاصه بیان کنید. ص ۵۷۸
 نامه عبدالله بن محمد به متوکل علیه امام (ع) باعث جلب محترمانه امام (ع) از مدینه به سامرا شد.
۴. دو نمونه از فشارهای اقتصادی زمان متوکل نسبت به شیعیان را بیان کنید. ص ۵۹۲
 در کتاب ۴ نمونه ذکر شده است.

۵. چهار مورد از اقدامات متتصر بعد از رسیدن به خلافت را نام ببرید. ص ۵۹۸

۱. به مردم دستور داد به زیارت امام حسین (ع) بروند و به علویون ایمنی داد. ۲. فدک را به علویان پس داد. ۳. موقوفات علویان را به آنها مسترد کرد. ۴. والی مدینه به نام « صالح بن علی » را که با بنی هاشم بدرفتاری می کرد برکنار کرد و به جای او « علی بن الحسین » را به این سمت منصوب کرد.

۶. چهار مورد از عقائد «محمد بن نصیر فهری» را، که از سران غلات بود، بیان کنید. ص ۶۰۳

۱. امام هادی (ع) خالق و پروردگار جهان است.
۲. ازدواج با محارم از قبیل مادر، دختر ..... جایز است.
۳. لواط جایز و یکی از راههای اعمال شهوت است که خداوند آن را حرام نکرده است.
۴. ارواح مردگان در کالبد آیندگان حلول می کند. (تناسخ)

۷. قضیه «محنة القرآن» را به طور خلاصه بیان کنید. ص ۶۰۸

دستور مأمون به اسحاق بن ابراهیم مبنی بر اینکه تمام قضات و شهود و محدثان و مقامات دولتی مورد آزمایش قرار گیرند، و هر کس به خلق قرآن معتقد بود در کار خود ابقاء شود و گرنه از کار برکنار گردد که این کار به محنة القرآن مشهور شده است.

۸. چرا امام حسن عسکری (ع) بیش از امامان دیگر، آگاهی های غیبی خود را آشکار می ساخت؟ ص ۶۴۴

۱. از آنجا که امام هادی (ع) پدر امام حسن عسکری (ع)، به شدت تحت مراقبت و کنترل بودند نتوانستند فرزندشان « حسن » را به عموم شیعیان معرفی کنند و این کار اواخر عمرشان صورت گرفت و بسیاری از شیعیان از این مطلب اطلاعی نداشتند.
۲. گروهی از شیعیان در زمان حیات امام هادی (ع) معتقد به امامت « محمد بن علی » برادر امام حسن عسکری (ع) بودند و امام هادی (ع) با این گروه مخالفت می کرد ولی بعد از شهادت امام هادی (ع) گروهی خیانتکار از این اعتقاد استفاده کرده و به منحرف کردن افکار از امامت امام عسکری (ع) پرداختند. این دو عامل باعث شد شیعیان نسبت به امامت آن حضرت مردد شوند و به آزمایش امام (ع) بپردازند.

۹. فوائد و آثار وجود امام (عج) در دوران غیبت را نام برده و به طور خلاصه توضیح دهید. ص ۷۱۹

۱. جان جهان
۲. پاسداری از آئین خدا
۳. امید بخشی
- توضیح در کتاب.